

Dosarul nr. 3ra-996/22
2-20098948-01-3ra-27092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. O. Melniciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Adelei Șaptefraț împotriva Autorității Naționale de Integritate și inspectorului de integritate Andrian Fetescu cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil

împotriva deciziei din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Autoritatea Națională de Integritate și menținută hotărârea din 27 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani

constată:

La 13 august 2020, Adela Șaptefraț a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate și inspectorului de integritate Andrian Fetescu cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii a invocat că la 28 iulie 2020, Autoritatea Națională de Integritate a întocmit actul de constatare nr. 15/17, prin care a fost constatat că Adela Șaptefraț a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, manifestat prin deținerea/exercitarea simultană a calității de asociat unic al ÎI „Ilie Șaptefraț” și a mandatului de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești; a fost sesizat OT Orhei al Cancelariei de Stat, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de revocare a dnei Adela Șaptefraț din funcția de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești; a fost decăzută Adela Șaptefraț din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv funcția de primar pe o perioadă de 3 ani de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate.

A invocat dezacordul cu actul de constatare nr. 150/17 din 28 iulie 2020, emis de inspectorul de integritate Andrian Fetescu, considerându-l neîntemeiat și ilegal.

Având în vedere prevederile art. 6 alin. (1) Cod administrativ, a menționat că actul de constatare nr. 150/17 din 28 iulie 2020, care este un act administrativ individual, a fost emis în cadrul unei proceduri administrative de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilității în privința ei.

Astfel, procedura respectivă urma a fi efectuată, inclusiv conform prevederilor Cărții a doua din Codul administrativ, în măsura în care prevederile acestuia nu contravin Legii nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și Legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averilor și intereselor personale.

Potrivit art. 60 alin. (1) Cod administrativ, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel, alin. (5) din același articol stabilește că, în mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile.

Legislația specială în materie de incompatibilitate (Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averilor și intereselor personale) nu stabilește termene în care urmează a fi finalizată procedura de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilității (procedura administrativă), astfel urmând a fi aplicate prevederile Codului administrativ.

A afirmat reclamanta că, conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averilor și intereselor personale, deține calitatea de subiect al declarării, prin exercitarea funcției de primar al satului Olișcani r-nul Șoldănești.

În temeiul art. 16 din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averilor și intereselor personale și art. 12 alin. (3) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu demnitate publică, deținând mandatul de primar al satului Olișcani r-nul Șoldănești, validat prin hotărârea din 11 noiembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, a întreprins măsurile necesare pentru soluționarea stării de incompatibilitate.

Așadar, a relatat că, până la obținerea mandatului de primar, a avut funcția de fondator și șef (director) al ÎI „Ilie Șaptefraț”, în conformitate cu art. 14 alin. (1)-(2), (4) lit. a) și b) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi. Deținând calitatea de întreprinzător-persoană fizică, la 10 noiembrie 2019, a încheiat contractul individual de muncă nr. 6 privind numirea lui Gheorghe Șaptefraț în calitate de director al ÎI „Ilie Șaptefraț”, la aceeași dată a fost emisă dispoziția nr. 7, prin care a fost delegat Gheorghe Șaptefraț în funcție de director șef al întreprinderii pe o perioadă nedeterminată, în conformitate cu art. 14 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, cu mențiunea de a perfecta în termen de 10 zile lucrătoare procură privind transmiterea tuturor drepturilor și obligațiilor corespunzătoare noului șef (director) de întreprindere și de a asigura

operarea modificărilor necesare, prezenta dispoziție intrând în vigoare la data semnării, 10 noiembrie 2019.

Drept urmare, a fost perfectată procura nr. 4526 din 19 noiembrie 2019, prin care Gheorghe Șaptefraț a fost împuternicit să acționeze din numele întreprinderii individuale, cu transmiterea tuturor drepturilor și obligațiilor corespunzătoare funcției de șef (director) al întreprinderii individuale, fiind autentificată notarial, iar la 20 noiembrie 2019, la ÎM „Orange Moldova” SA a fost depusă cererea de modificare a semnăturii șefului (director) al întreprinderii individuale, cu indicarea dreptului de semnătură pentru Gheorghe Șaptefraț în scopuri bancare-comerciale și Serviciului Fiscal de Stat.

A considerat că prin acțiunile întreprinse privind numirea în funcție de șef (director) a lui Gheorghe Șaptefraț, cu atribuții de conducere a ÎI „Ilie Șaptefraț” și delegarea dreptului de semnătură, a soluționat starea de incompatibilitate în termenul stabilit de lege, or în temeiul art. 12 alin. (4) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu demnitate publică, în cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul specificat la alin. (3) nu depinde de voința demnitarului, acesta urmează să prezinte probe privind întreprinderea cu bunăcredință a acțiunilor de eliminare a acestei situații care au fost întreprinse cu mult înainte de a expira termenul de 30 zile prevăzut de lege.

Suplimentar, a menționat că darea de seamă depusă la Serviciul Fiscal de Stat în lunile noiembrie, decembrie și până în prezent, sunt semnate de către Gheorghe Șaptefraț, în calitate de șef (director) al ÎI „Ilie Șaptefraț”, precum și faptul că toate semnăturile aplicate în cadrul operațiunilor bancare și financiare din cadrul BC „Moldindconbank” SA, sunt perfectate de către Gheorghe Șaptefraț.

A subliniat că a soluționat starea de incompatibilitate în termen de 30 zile, stabilit la art. 12 alin. (3) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu demnitate publică, în temeiul căruia situația de incompatibilitate urmează să înceteze în decursul unei luni din momentul apariției acesteia, dacă legea specială ce reglementează activitatea acestui demnitar nu stabilește alt termen.

Acțiunile întreprinse servesc drept probe privind întreprinderea cu bunăcredință a acțiunilor de eliminare a acestei situații, în conformitate cu art. 12 alin. (4) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu demnitate publică.

Utilizarea în mod repetat și eronat a termenului de administrator asupra procesului menționat, este contrară prevederilor legale aplicabile speței, deoarece baza normativă ce reglementează activitatea de întreprindere individuală, nu operează cu termenul de administrator.

Cu referire la prevederile art. 2 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, art. 14 alin. (2), (4) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, art. 34 alin. (1) Cod civil, a specificat că utilizarea termenului de administrator nu face parte din categoria calităților ce urmează a fi atribuite unui întreprinzător individual - având calitatea de persoană fizică, dat fiind faptul că calitatea de administrator este utilizată pentru persoanele juridice.

A accentuat că întreprinderea individuală nu este o persoană juridică și deci nu poate avea administrator, aplicându-se eronat atât din informația prezentată de către IP „Agenția Servicii Publice” și inclusiv de către inspectorul de integritate.

La fel, în statutul întreprinderii, nu este menționată funcția de administrator, ceea ce și argumentează poziția expusă.

Totodată, a considerat că este eronată mențiunea inspectorului de integritate, precum că dânsa este asociat unic, dat fiind faptul că legislația în vigoare nu operează cu asemenea termen la întreprinderea individuală, acest termen fiind utilizat doar la activitatea persoanelor juridice, și anume, Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată.

A remarcat că Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nu operează cu termeni precum asociat unic sau asociați, deoarece conform art. 34 Cod civil, întreprinderea individuală nu constituie persoană juridică, prin urmare, întreprinderea individuală nu are formă juridică și nu dobândește personalitate juridică prin înregistrarea în registrul comerțului.

Mai mult, inspectorul de integritate a menționat în actul de constatare că, conform art. 84 alin. (1) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică, primarii și viceprimarii, pe parcursul mandatului lor, nu au dreptul să dețină alte funcții retribuite sau să cumuleze o altă funcție, prin contract sau acord, în întreprinderi străine sau întreprinderi și organizații mixte, în întreprinderi, instituții și organizații cu orice formă de organizare juridică, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație.

Astfel, a remarcat că inspectorul de integritate nu a analizat corect sau într-un mod sau altul în scop intenționat a evitat analizarea normelor ce privește întreprinderea individuală, deoarece conform art. 2 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, întreprinzător individual reprezintă persoana fizică cu capacitate de exercițiu deplină, care practică activitate de întreprinzător în nume și pe risc propriu, fără a constitui o persoană juridică, și este înregistrată în modul stabilit de lege, și deci nu are forma de organizare juridică.

Referitor la mențiunile inspectorului de integritate, vizavi de contractele menționate în actul de constatare, reclamanta a subliniat denaturarea faptelor expuse și interpretarea personală a inspectorului care însă nu creează un aspect clar, dat fiind faptul că contractele menționate au fost contrasemnate de o altă persoană și nu au careva tangențe cu dânsa și cu funcția pe care o deține.

Totodată, în actul de constatare a depistat că inspectorul de integritate a respins unele argumente expuse și nu le-a inclus în contextul actului, suplimentar în actul de constatare au fost indicate unele acte juridice (contracte) pentru care inițial nu s-a solicitat expunerea poziției ei asupra acestora.

De asemenea, în conținutul actului, inspectorul de integritate a făcut referire la art. 31 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, care face referire la atribuirea unui drept al întreprinzătorului de a-și înceta activitatea de întreprinzător individual, iar procedura de radiere a unei întreprinderii este îndelungată fiind precedată de un set de norme și acțiuni.

Prin urmare, dat fiind faptul că mandatul de primar este o funcție cu perioadă determinată, invocarea inspectorului despre necesitatea încetării activității cu scop final de radiere a activității anterioare obținerii mandatului de primar, ar constitui o limitare de drepturi în muncă și activitatea profesională.

Având în vedere prevederile art. 43 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, a menționat că limitarea de drepturi prin impunerea unor cerințe, restricții aplicate de către inspectorul de integritate în cadrul controlului, care de fapt nu sunt necesare, ar constitui un abuz de drept.

A mai notat că actul de constatare nr. 150/17 din 28 iulie 2020 este semnat de către inspectorul de integritate, Andrian Fetescu, din numele Inspectoratului de Integritate, care este parte integrantă a aparatului Autorității Naționale de Integritate, în conformitate cu art. 8 și 16 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 9 din 8 februarie 2018 privind aprobarea structurii și a efectivului limită ale Autorității Naționale de Integritate.

Respectiv, actul de constatare a fost emis de o structură internă (fără personalitate juridică) a Inspectoratului de Integritate în numele ultimei și semnată de angajatul acesteia, în pofida faptului că funcțiile de exercitare a controlului averii și intereselor personale, controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilității îi revine Autorității Naționale de Integritate în unison cu dispozițiile art. 5 și 6 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Conform art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Autoritatea Națională de Integritate constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Pe cale de consecință, actul de constatare se întocmește de inspectorul de integritate, însă se emite din numele Autorității Naționale de Integritate și se semnează de conducerea ei (președinte, vicepreședinte), iar în acest context, nu trebuie de confundat sintagma de „întocmire” cu sintagma „emitere, semnare”, care au o încărcătură semantică distinctă.

Mai mult că inspectorul de integritate este un funcționar public cu statut special, dar nu este o personalitate juridică care i-ar permite emiterea unor acte juridice.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 36 alin. (1), 38 alin. (3) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 60 alin. (1), (5), 121 alin. (1), 206 alin. (1) lit. a), 211, 212, 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea actului de constatare nr. 150/17 din 28 iulie 2020 emis de inspectorul de integritate, Andrian Fetescu în privința Adelei Șaptefraț.

Prin hotărârea din 27 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Adela Șaptefraț.

A fost anulat actul de constatare nr. 150/17 din 28 iulie 2020 emis de inspectorul de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Andrian Fetescu în

privința Adelei Șaptefraț, primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești, ca neîntemeiat.

La 5 august 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 Cod administrativ, Autoritatea Națională de Integritate a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Autoritatea Națională de Integritate și menținută hotărârea din 27 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că Adela Șaptefraț, fiind aleasă în funcție de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești, întru evitarea unei eventuale situații de incompatibilitate, fiind fondatorul și administratorul operativ al ÎI „Ilie Șaptefraț”, a întreprins măsurile de rigoare privind auto înlăturare de la administrarea operativă a ÎI „Ilie Șaptefraț”, prin emiterea dispoziției nr. 7 din 10 noiembrie 2019 și desemnarea în calitate de administrator (director) al ÎI „Ilie Șaptefraț”, pe o perioadă nedeterminată, a soțului Gheorghe Șaptefraț, prin încheierea contractului individual de muncă nr. 6 din 10 noiembrie 2020 și angajarea lui Gheorghe Șaptefraț în calitate de administrator al ÎI „Ilie Șaptefraț”, pe o perioadă nedeterminată; prin emiterea dispoziției nr. 8 din 10 noiembrie 2019 și auto suspendarea sa din funcție a administratorului pe o perioadă nedeterminată, precum și eliberarea unei procuri autentificate notarial, prin care l-a împuternicit pe Gheorghe Șaptefraț să fie reprezentant în fața tuturor autorităților privind administrarea/reprezentarea ÎI „Ilie Șaptefraț”.

Astfel, prima instanță și instanța de apel au ajuns la concluzia că actul administrativ contestat urmează a fi anulat ca fiind emis cu aplicarea eronată a normelor materiale, întrucât, inspectorul de integritate nu a ținut cont de faptul că Adela Șaptefraț, în termenul acordat de lege, s-a auto înlăturat de la administrarea operativă a ÎI „Ilie Șaptefraț”, administrarea fiind încredințată soțului Gheorghe Șaptefraț.

Totodată, instanțele de judecată au constatat că materialele cauzei denotă că contractul de livrare nr. BL09ți9/10/20 din 1 ianuarie 2020, încheiat de SRL „Lux Proba Grup” cu cumpărătorul ÎI „Ilie Șaptefraț” a fost semnat de vânzătorul Aliona Strileț și nu de Adela Șaptefraț, iar includerea în contract de către reprezentanții furnizorului SRL „Lux Proba Grup” a numelui administratorului suspendat al ÎI „Ilie Șaptefraț”, Adela Șaptefraț nu înseamnă participarea ultimei la încheierea contractului nominalizat. Or, în cadrul examinării cauzei în prima instanță, a fost audiat martorul Aliona Strileț, care a afirmat că contractul enunțat a fost semnat de ea, activând în calitate de vânzător la ÎI „Ilie Șaptefraț”, dar nu de Adela Șaptefraț.

La fel, în ședința de judecată a instanței de fond a fost probat faptul că contractul de vânzare-cumpărare din 27 mai 2020, încheiat cu SRL „Cardiax Plus” nu a fost semnat de Adela Șaptefraț, iar la examinarea vizuală, comparativă, a semnăturii din contractul enunțat și semnătura Adelei Șaptefraț din buletinul de identitate, precum și acțiunea depusă, a fost evident că semnăturile diferă.

Respectiv, inspectorul de integritate urma să țină cont de aceste circumstanțe, și în caz de necesitate de a dispune efectuarea expertizei, pentru a stabili cui aparține

semnătura, acțiuni care nu au fost întreprinse de reprezentantul autorității publice pârâte.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat că urmează a fi respins și argumentul privind semnarea de către Adela Șaptefraț a contractului de livrare nr. DVI 11277 din 10 aprilie 2020 cu SRL „Lactalis Alba”, deoarece contractul enunțat a fost semnat de către vânzătoarea Aliona Strileț și nu de Adela Șaptefraț, fapt probat în ședința de judecată prin declarațiile martorului Aliona Strileț, care a afirmat că contractul enunțat a fost semnat de ea, activând în calitate de vânzător la ÎI „Ilie Șaptefraț”.

Instanțele de judecată au reținut că și în acest caz, la examinarea vizuală, comparativă, a semnăturii din contractele enunțate și semnătura Adelei Șaptefraț, este evident că semnăturile diferă.

Cu referire la contractul de vânzare-cumpărare cu SRL „Dcr-Kardinal”, prima instanță și instanța de apel au menționat că vizual semnătura de pe acesta corespunde cu semnătura Adelei Șaptefraț, care a semnat contractul în calitate de administrator al ÎI „Ilie Șaptefraț”, însă contractul a fost semnat la 15 august 2019, perioadă în care Adela Șaptefraț nu exercita mandatul de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești.

Așadar, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că nu s-a confirmat activitatea Adelei Șaptefraț, în calitate de administrator al ÎI „Ilie Șaptefraț”, în perioadă de după validarea mandatului de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești, inclusiv nefiind confirmată primirea a careva remunerații în acest sens.

La 22 iulie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

La 18 octombrie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, deoarece la emiterea actului judecătoresc, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, astfel, la examinarea cauzei nu au fost constatate, elucidate pe deplin și dovedite circumstanțele care au importanță la soluționarea justă a cauzei.

A evidențiat că instanța de fond și instanța de apel nu au luat în considerație momentul că la originea dosarului de control s-a aflat sesizarea nr. D-54/20 din 6 februarie 2020 care la 9 martie 2020, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, care a fost înregistrată în cadrul Autorității și repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor pe aspectul cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al incompatibilităților. Potrivit sesizării menționate, intimata a admis o eventuală încălcare a regimului juridic al incompatibilităților prin exercitarea simultană a mandatului de primar al com. Olișcani r-nul Șoldănești și deținerea calității de asociat unic al ÎI „Ilie Șaptefraț”.

A considerat că sunt neîntemeiate argumentele instanței de fond și instanței de apel precum că intimata a întreprins acțiunile necesare în vederea soluționării stării de incompatibilitate în termenul stabilit de lege, or întocmirea procurii din 19 noiembrie 2019 privind împuternicirea de către intimată pe Gheorghe Șaptefraț în vederea administrării ÎI „Ilie Șaptefraț” nu denotă faptul că prima nu mai poate administra întreprinderea odată ce este asociat unic.

Instanța de fond și instanța de apel au opinie contradictorie luând în considerație argumentele intimatei în cererea de chemare în judecată, menționând că Adela Șaptefraț în întreprinderea individuală nu are calitatea de administrator, iar pe de altă parte, intimata/instanțele de judecată menționează că funcția de administrator a fost transmisă prin procură, cât și prin încheierea contractului individual de muncă prin care lui Gheorghe Șaptefraț i se atribuie calitatea de administrator.

Astfel, dacă o asemenea funcție în viziunea intimatei nu există, atunci, nu era necesar de a fi întocmită o procură sau purcederea la încheierea contractului individual de muncă.

Un alt contraargument ar fi chiar procura prezentată de către intimată întocmită de notarul Elena Cornos, la 19 noiembrie 2019, care atestă faptul că Adela Șaptefraț are calitatea de administrator și asociat unic al ÎI „Ilie Șaptefraț” și îl împuternicește pe Gheorghe Șaptefraț de a fi reprezentantul acesteia, fapt ce nu exclude posibilitatea intimatei de a administra și acționa din numele ÎI „Ilie Șaptefraț”.

Referitor la probele anexate de către intimată (contracte încheiate cu mai mulți agenți economici) prin care încearcă să dovedească că nu poate administra ÎI „Ilie Șaptefraț”, a reținut că actele fiind semnate de către reprezentantul său, or acest fapt confirmă dreptul lui Gheorghe Șaptefraț de a acționa din numele și în interesul Adelei Șaptefraț în raport cu alte persoane fizice sau juridice.

Subsidiar, contractele încheiate cu persoanele juridice anexate de către intimată denotă faptul că ÎI „Ilie Șaptefraț” desfășoară activitatea de antreprenariat și în perioada când intimata exercită mandatul de primar al comunei Olișcani r-nul Șoldănești.

A specificat că intimata a avut termen maxim chiar și în perioada când avea intenția de a candida pentru ocuparea unei funcții publice eligibile/până la desemnarea și înregistrarea sa în calitate de candidat/în perioada campaniei electorale/în perioada desfășurării alegerilor locale/în perioada validării mandatului de primar, de a-și soluționa (eventuala) starea de incompatibilitate (ulterioară) prin transmiterea ÎI „Ilie Șaptefraț” în gestiune/administrare operativă soțului său Gheorghe Șaptefraț, deoarece, ulterior validării mandatului de primar potrivit art. 31 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, activitatea întreprinzătorului individual încetează la cererea întreprinzătorului individual în cazul lipsei datoriilor față de bugetul public național conform datelor prezentate de către Serviciul Fiscal de Stat organului înregistrării de stat în sistemul informațional automatizat „Contul curent al contribuabilului”, prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de Guvern, fără implicarea solicitantului, iar art. 2 din aceeași lege statuează că activitatea întreprinzătorului individual se consideră încetată din momentul radierii

acestui din Registrul de Stat. Ceea ce de către intimată nu a fost întreprins în perioada a 30 zile prevăzute de legislația în vigoare.

La 19 octombrie 2022, la adresa electronică a Adelei Șaptefraț, reprezentantului în baza procurii a Adelei Șaptefrați, Ilie Șaptefraț, avocatului Vitalie Nagacevschi și Andrian Fetescu a fost expediată copia recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 111-112 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 5 iulie 2022, în ședință publică (f. d. 227 vol. I).

Din materialele dosarului rezultă că copia dispozitivului deciziei din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurenteii, prin intermediul poștei electronice, la 14 iulie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 242 vol. I).

Cert este și faptul că la 22 iulie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 244 vol. I).

Tot actele cauzei atestă că copia deciziei motivate din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurenteii, prin intermediul poștei electronice, la 19 septembrie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 243 vol. I).

Se mai constată că la 18 octombrie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 3-6 vol. II).

Astfel, recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate împotriva deciziei din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2)

art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de

caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu